

สรุปสถานการณ์ส่งออกข้าวไทยในช่วง 5 เดือนแรก และคาดการณ์แนวโน้มครึ่งปีหลัง ปี 2560

เปรียบเทียบปริมาณส่งออกข้าวของประเทศผู้ส่งออกที่สำคัญ 5 อันดับ

ประเทศ	2558	2559	1 ม.ค.- 20 มิ.ย. 59	1 ม.ค.- 20 มิ.ย. 60	Δ%
ไทย	9.79	9.88	4.61	5.33	15.6
อินเดีย	10.94	10.04	4.92	5.08	3.1
เวียดนาม	6.61	4.86	2.38	3.04	27.3
ปากีสถาน	3.96	3.96	2.09	1.38	-33.7
สหรัฐ	3.45	3.52	1.48	1.80	22.2
รวม	34.75	32.26	15.48	16.63	7.4

หน่วย: ล้านตันข้าวสาร

ที่มา รวบรวมจากรายงานของ THE RICE TRADER

ปริมาณส่งออกข้าวไทยรายชนิดข้าวระหว่างปี 2558 - 2560

ชนิดข้าว	2558	2559	ม.ค.-พ.ค. 59	ม.ค.-พ.ค. 60	%Δ
ตันข้าวขาว	4,787,696	4,562,648	2,161,883	1,992,947	-7.8
ปลายข้าวขาว	206,716	242,459	85,145	137,684	61.7
ตันข้าวหอมมะลิ	1,405,761	1,560,585	600,319	654,085	9.0
ปลายข้าวหอมมะลิ	581,471	804,147	409,613	345,948	-15.5
ข้าวเหนียว	2,316,900	2,142,589	820,032	957,835	16.8
ข้าวเหนียว	124,191	164,787	67,338	88,355	31.2
ปลายข้าวเหนียว	248,644	274,379	75,439	115,354	52.9
ข้าวหอมไทย	124,401	131,694	61,816	92,872	50.2
รวม (ตัน)	9,795,780	9,883,289	4,281,585	4,385,082	2.4
มูลค่า (ล้านบาท)	155,912	154,434	66,472	65,065	-2.1
ราคาต่อหน่วย (บาท/ตัน)	15,916	15,626	15,525	14,838	-4.4
มูลค่า (ล้าน USD)	4,613	4,401	1,878	1,869	-0.5
ราคาต่อหน่วย (USD/MT)	471	445	439	426	-3.0

หน่วย : ตันข้าวสาร

ที่มา ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

ประเทศผู้นำเข้าข้าวไทยที่สำคัญระหว่างปี 2558-2560

ประเทศ	2558	2559	ม.ค.-พ.ค. 59	ม.ค.-พ.ค. 60	%Δ
เบนิน	805,765	1,421,050	465,235	579,334	24.5
จีน	958,368	1,033,503	444,321	577,775	30.0
แอฟริกาใต้	568,751	573,497	211,093	248,367	17.7
ฟิลิปปินส์	821,088	308,726	148,206	219,042	47.8
ไต้หวัน	542,923	696,444	357,497	207,942	-41.8
แคนาดา	449,297	502,254	245,177	202,341	-17.5
สหรัฐอเมริกา	431,719	470,881	189,368	199,071	5.1
แองโกล่า	330,186	328,038	98,236	186,381	89.7
โมซัมบิก	314,846	341,631	102,818	177,075	72.2
ญี่ปุ่น	282,613	325,436	140,120	138,506	-1.2
ประเทศอื่นๆ	4,290,225	3,881,829	1,879,514	1,649,247	-12.3
รวม	9,795,780	9,883,289	4,281,585	4,385,082	2.4

หน่วย : ตันข้าวสาร

ที่มา ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

คาดการณ์การผลิต การบริโภค สต็อกข้าว และการค้าข้าวของโลกปี 2560 และ 2561

รายการ	2558	2559	2560*	2561*	%Δ
การค้าข้าว	42.6	40.5	41.9	42.3	1.0
ผลผลิตข้าว	478.4	471.9	483.1	481.0	-0.4
การบริโภคข้าว	477.4	471.2	479.6	479.7	0.0
สต็อกข้าว	115.0	115.8	119.2	120.6	1.1

คาดการณ์การส่งออกข้าวของโลกปี 2560 และ 2561

รายการ	2558	2559	2560*	2561*	%Δ
ไทย	9.78	9.87	10.00	10.00	0.0
อินเดีย	11.05	10.04	10.50	10.00	-4.8
เวียดนาม	6.61	5.09	5.60	6.00	7.1
ปากีสถาน	4.00	4.30	4.00	4.10	2.5
สหรัฐอเมริกา	3.36	3.41	3.60	3.55	-1.4
เมียนมาร์	1.74	1.30	1.60	1.70	6.2
กัมพูชา	1.15	1.15	1.20	1.25	4.2
ปริมาณส่งออกของโลก	42.6	40.5	41.9	42.3	1.0

หน่วย : ล้านตันข้าวสาร (*ตัวเลขคาดการณ์ ณ เดือนมิถุนายน 2560)

ที่มา กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA)

คาดการณ์การนำเข้าข้าวของโลกปี 2560 และ 2561

รายการ	2558	2559	2560*	2561*	%Δ
จีน	5.15	4.60	5.00	4.80	-4.0
ไนจีเรีย	2.10	2.40	2.10	2.10	0.0
ฟิลิปปินส์	2.00	0.80	1.40	1.80	28.6
ไอวอรีโคสต์	1.15	1.30	1.35	1.50	11.1
ซาอุดีอาระเบีย	1.60	1.30	1.40	1.45	3.6
อิหร่าน	1.30	1.10	1.05	1.10	4.8
อิรัก	1.00	0.93	1.00	1.05	5.0
เซเนกัล	0.99	0.98	1.00	1.05	5.0
แอฟริกาใต้	0.91	0.95	0.93	0.95	2.7
มาเลเซีย	1.05	0.82	0.90	0.90	0.0
ปริมาณนำเข้าของโลก	42.6	40.5	41.9	42.3	1.0

หน่วย : ล้านตันข้าวสาร (*ตัวเลขคาดการณ์ ณ เดือนมิถุนายน 2560)

ที่มา กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA)

คาดการณ์ปริมาณส่งออกข้าวของไทยในปี 2560 โดยสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย

ในปี 2560 นี้ สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทยคาดการณ์ปริมาณส่งออกข้าวที่ 10.0 ล้านตัน มูลค่าประมาณ 4,300 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (คิดเป็นมูลค่าประมาณ 150,000 ล้านบาท)

ชนิดข้าว	2558	2559	ม.ค.-พ.ค.	ม.ค.-พ.ค.	%Δ	% สัดส่วนชนิดข้าว	คาดการณ์
			59	60			2560 ก.ค. 60
ข้าวขาว	5.10	4.91	2.25	2.13	-5.2	49	4.85
ข้าวหอมมะลิ	1.99	2.36	1.01	1.00	-1.0	23	2.28
ข้าวเหนียว	2.32	2.14	0.82	0.96	16.8	22	2.18
ข้าวเหนียว	0.26	0.34	0.14	0.20	42.7	5	0.46
ข้าวหอมไทย*	0.12	0.13	0.06	0.09	50.2	2	0.21
รวม (ล้านตัน)	9.80	9.88	4.28	4.39	2.4	100	10.0
มูลค่า (ล้านบาท)	155,912	154,434	66,472	65,065	-2.1		150,000
มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	4,613	4,401	1,878	1,869	-0.5		4,300

* เริ่มใช้มาตรฐานข้าวหอมไทยตั้งแต่วันที่ 20 ธันวาคม 2559

คาดการณ์ ณ เดือนกรกฎาคม 2560

ปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกข้าวไทย

ในช่วงครึ่งหลังของปี 2560 นี้ สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทยคาดว่าภาวะการส่งออกข้าวจะมีทิศทางที่ดีขึ้น เพราะคาดว่าตลาดที่สำคัญในภูมิภาคแอฟริกา และเอเชียยังคงมีความต้องการนำเข้าข้าวเพื่อชดเชยอุปทานข้าวในประเทศที่ลดลง ขณะที่ตลาดตะวันออกกลาง ทั้งอิหร่านและอิรัก ได้กลับเข้ามาซื้อข้าวจากไทยมากขึ้น จึงคาดว่าในปีนี้จะปีที่ทำหายความสามารถในการรักษาตลาดของผู้ส่งออกข้าวไทย ทั้งนี้สมาคมฯ ได้รวบรวมปัจจัยที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อส่งออกข้าวของไทยดังนี้

ปัจจัยบวก

- 1) รัฐบาลยังมีสัญญาขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐกับประเทศจีนที่จะต้องมีการเจรจาเพื่อส่งมอบให้ครบตามที่ตกลงไว้ ขณะที่ประเทศบังคลาเทศ ศรีลังกา อิหร่าน และอิรักได้แสดงความจำนงค์ที่จะซื้อข้าวจากไทย และมีโอกาสที่ไทยจะชนะการประมูลข้าวของฟิลิปปินส์ด้วย
- 2) รัฐบาลยังคงเดินหน้าระบายข้าวจากสต็อกรัฐในส่วนที่เหลืออยู่ จึงทำให้มีอุปทานข้าวที่จะส่งมอบให้ประเทศที่นิยมบริโภคข้าวเก่า เช่น ตลาดแอฟริกา และการที่สต็อกข้าวของรัฐบาลลดลงส่งผลให้ตลาดกลับเข้าสู่ภาวะปกติและเพิ่มความเชื่อมั่นของผู้ซื้อมากขึ้น
- 3) ราคาส่งออกข้าวของไทยอยู่ในระดับที่ไม่ห่างจากประเทศคู่แข่งมากนัก จึงทำให้ยังสามารถแข่งขันได้
- 4) ประเทศคู่แข่งที่สำคัญ ทั้งเวียดนาม และอินเดีย ต่างรับคำสั่งซื้อไว้เป็นจำนวนมาก จึงเป็นโอกาสของไทยในการทำตลาดข้าวในตลาดปกติ
- 5) ความต้องการข้าวของหลายประเทศเพิ่มขึ้นจากการที่สภาพอากาศไม่เอื้ออำนวยต่อการเพาะปลูก และประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติ เช่น บังคลาเทศ ศรีลังกา
- 6) ราคาน้ำมันมีทิศทางขยับสูงขึ้น ทำให้รายได้และกำลังซื้อของกลุ่มประเทศที่พึ่งพาการส่งออกน้ำมันเพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลดีต่อการส่งออกข้าวของไทย

ปัจจัยลบ

- 1) ปัญหาการขาดแคลนแรงงานขนถ่ายสินค้าที่ทำเรือ และผลกระทบจากพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าวพ.ศ. 2560 ส่งผลให้มีสินค้าตกค้างที่ทำเรือจำนวนมาก และทำให้การส่งมอบข้าวล่าช้ากว่ากำหนด
- 2) การแข็งค่าขึ้นและความผันผวนของค่าเงินบาท รวมทั้งการดำเนินนโยบายด้านการเงินของประเทศต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการส่งออก อาจส่งผลกระทบต่อตลาดส่งออกข้าวของไทย
- 3) ผลผลิตข้าวของหลายประเทศคาดว่าจะเพิ่มขึ้น ขณะที่หลายประเทศมีนโยบายพึ่งพาผลผลิตในประเทศ และมีมาตรการอุดหนุนภาคการเกษตรเพื่อเพิ่มผลผลิตในประเทศและลดการพึ่งพาการนำเข้าข้าวจากต่างประเทศ จึงทำให้ความต้องการนำเข้าข้าวลดลง เช่น อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ไนจีเรีย
- 4) ประเทศผู้นำเข้าข้าวมีมาตรการกีดกันทางการค้าหลากหลายรูปแบบ เช่น มาตรการด้านสุขอนามัย มาตรการด้านภาษี และการกำหนดโควตานำเข้า ที่เป็นอุปสรรคต่อการส่งออกของไทย

จัดทำโดย สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย เลขที่ 37 ซอยงามดูพลี ถนนพระราม 4 แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร กรุงเทพมหานคร 10120